var Prevalentie diabetes *(Atlas)*

Beschrijving

Het aandeel rechthebbenden van de Belgische ziekteverzekering die in het referentiejaar behandeld werden met insuline of bloedsuikerverlagende medicatie (ATC-code A10), en/of die opgevolgd worden via diabeteszorgsystemen (opstarttraject, zorgtraject of diabetesconventie).

Codering
Aantal per 1.000 rechthebbenden

Opmerkingen

- Er zijn verschillende vormen van diabetes. Alle soorten gaan gepaard met verstoorde bloedsuikerwaarden.
  - **Diabetes mellitus type 2** is de meest voorkomende vorm (ca. 90%), waarbij patiënten minder gevoelig zijn voor de werking van insuline. Deze vorm doet zich meestal op latere leeftijd voor en wordt vaak gelinkt aan metabool syndroom (combinatie van hoge bloeddruk, dyslipedemie, obesitas en insulineresistentie).
  - **Diabetes mellitus type 1** komt iets minder vaak voor (minder dan 10%) en manifesteert zich vaak al tijdens de jeugd. Hierbij produceert de alvleesklier geen of onvoldoende insuline als gevolg van een auto-immuunproces.
  - **Maturity onset diabetes of the young (MODY)** (naar schatting 1 à 2%): Hierbij is er een insulinetekort door een genetisch defect in de bètacellen van de pancreas. MODY wordt vaak reeds vastgesteld onder de 25 jaar. Er zijn reeds 11 verschillende typen vastgesteld op basis van 11 geïdentificeerde genen.
  - Daarnaast zijn er nog een aantal zeer zeldzame vormen (1 op 100.000). Mitochondriale diabetes ziektes (MITO) is het gevolg van afwijkingen in het mitochondriaal DNA (dat wordt doorgegeven via de moeder) en gaat gepaard met doofheid. Neonatale diabetes (NEO) is een erfelijke vorm van diabetes die ontstaat in de eerste zes levensmaanden. Deze kan tijdens het eerste jaar terug verdwijnen, al gaat het bij de helft van deze kinderen om een permanente vorm van diabetes.
- Het werkelijke aantal diabetespatiënten licht wellicht hoger. Volgens het page=52#Belgisch Gezondheidsonderzoek van Sciensano is een derde van de diabetespatiënten zich er niet van bewust dat ze de ziekte hebben. Een deel van de diabetespatiënten neemt ook geen medicatie. De stijging van deze cijfers in de voorbije jaren is mogelijk deels het gevolg van een betere detectie en een toegenomen medicalisering.
- Vrouwen met zwangerschapsdiabetes (ca. 2% van zwangere vrouwen) zijn niet opgenomen in deze statistieken. Deze vrouwen zijn tijdelijk minder gevoelig voor insuline wegens een verstoorde hormoonbalans. Zij worden uit deze cijfers gefilterd aan de hand van de nomenclatuurcodes voor bevallingen.
- De cijfers zijn gebaseerd op volledige jaarpopulaties (i.e. inclusief alle personen die in het referentiejaar werden geboren of zijn overleden).
- Voor 2008 waren zelfstandigen binnen de verplichte ziekteverzekering niet verzekerd voor zogenaamde kleine risico's, waaronder ook de terugbetaling van geneesmiddelen voorgeschreven door een huisarts. Om die reden duiken zij voor 1 januari 2008 niet op in deze cijfers. Meer uitleg vindt u op de website van het RIZIV.
- De leeftijdscategorie wordt op bepaald op basis van de leeftijd van de rechthebbenden op 31 december van het referentiejaar.
- Meer informatie en context bij de cijfers vindt u terug in het Atlas Kerncijfer omtrent diabetes.

Frequentie en timing van update: jaarlijks in Q1 worden de statistieken van kalenderjaar -2 toegevoegd.

Code

stat_002_001_At

Bronvariabelen

- SS00050-Hoeveelheid
- ATC_PHAR_L-ATC-code niveau 3
- DIABETES_PASPOORT-Diabetesopvolging
- ZORGTRAJECT1-Zorgtraject Diabetes
- DIABETES_CONVENTIE-Diabetesconventie

Verwante variabelen

- cube_002_001-Prevalentie diabetes
- stat_002_002-Prevalentie insuline gebruikers
- stat_002_003-Prevalentie non-insuline gebruikers
- stat_002_006-Minimale follow-up van diabetes patiënten behandeld met insuline
- stat_002_007-Minimale follow-up van diabetes patiënten niet behandeld met insuline
- stat_002_008-Patiënten insuline met een conventie, diabetespas of zorgtraject
- stat_002_009-Patiënten niet-insuline met een conventie, diabetespas of zorgtraject
- stat_002_012_At

Trefwoorden

Geneesmiddelen en medisch materiaal,
Ziektebeelden en handicaps

Kleinst beschikbare geografische niveau: Statistische sector

Berekeningswijze
(Aantal rechthebbenden met aflevering van minstens 37,5 DDD insuline (ATC A10A), aflevering van minstens 270 DDD bloedsuikerverlagende medicatie (A10B), en/of voor wie nomenclatuurcodes gefactureerd werden in het kader van het opstarttraject, zorgtraject of diabetesconventie (uitgezonderd vrouwen met facturatie van nomenclatuurcodes voor bevalling)) / (Aantal rechthebbenden (uitgezonderd vrouwen met facturatie van nomenclatuurcodes voor bevalling)) x 100

Beschikbaar	2009
Aanbevolen referentie	IMA_AIM (03/12/2025), stat_002_001, Atlas IMA_AIM (accessed on 17/11/2026)
Metadata laatst bijgewerkt	03/12/2025